

KBO-Brabant

BELANGENVERENIGING VAN SENIOREN

Notariële zaken 2022, versie sept 2022

1. Opening/introductie en programma
2. Levenstestament
3. Wet Langdurige Zorg (Wlz)
4. Erf- en schenkbelasting
5. Overlijden en testamenten
6. Nieuwe wetgeving per 01-09-2017:
 - aanvaarden nalatenschap en schulden

1. Opening en programma

Verschil tussen levenstestament en testament:

Levenstestament

- ❖ Werkt bij leven
- ❖ Volmacht/wensen

Testament

- ❖ Werkt na overlijden
- ❖ Wie is erfgenaam en wie krijgt bepaalde zaken

2. (Levens)testament

Wat als ik geen levenstestament heb?

2. Levenstestament

Wat staat er in ?

Volmacht tot vertegenwoordiging bij:

- ❖ Verkoop woning
- ❖ Beschikken over bankrekening
- ❖ Schenkingen aan bepaalde personen
 - besparing erfbelasting
 - voordeel dat vermogen wordt ingeteerd in verband met Wlz
 - met privéclausule

2. Levenstestament

Wanneer moet het werken?

- ❖ Bij ziekte
- ❖ Bij (tijdelijke) afwezigheid
- ❖ Bij tijdelijk of blijvende onmogelijkheid om de wil te uiten (dementie)
- ❖ In alle gevallen

2. Levenstestament

Houd de regie in eigen hand

- ❖ Bij wilsonbekwaamheid of direct één van de partners: de andere partner is dan ook bevoegd
- ❖ Bij wilsonbekwaamheid van beide partners of langstlevende: kinderen (tezamen) bevoegd
- ❖ Geen kinderen? Benoem vertrouwenspersoon; kan iedereen zijn, hoeft geen familie te zijn

Praktijkvoorbeeld

- ❖ Langstlevende ouder dement
- ❖ Kinderen verkopen woning
- ❖ Keren erfdeel van de eerst-overleden-ouder uit
- ❖ Kinderen schenken aan zichzelf

Wat staat er nog meer in?

- ❖ Wensen op medisch gebied
 - behandelgebod
 - behandelverbod
 - euthanasie
 - euthanasie en dementie

- ❖ Afschrift aan arts of gevolmachtigde geven;
let op: overleg met arts

2. Levenstestament

Levens einde ondersteuning: bemiddelende instanties

- ❖ Stichting De Einder; op humanistische grondslag steun geven aan mensen die serieus overwegen hun leven te beëindigen
- ❖ Nederlandse vereniging voor een Vrijwillig Levens einde
- ❖ Expertisecentrum Euthanasie

Herroeping levenstestament

- ❖ Herroeping kan vormvrij
- ❖ Echter bewijsprobleem
- ❖ Als in levenstestament is bepaald dat het bij notariële akte moet, zijn er geen bewijsproblemen
- ❖ Afschriften van akte innemen

Bepaling hoogte eigen bijdrage bij de Wlz

- ❖ 4% van de (gezamenlijke) grondslag sparen en beleggen wordt meegenomen voor de bepaling van de eigen bijdrage
- ❖ Hoge eigen bijdrage max. € 2.506,00 per maand (2022), Minimum is 'nihil'
- ❖ Lage eigen bijdrage max. € 913,20 per maand (2022), minimaal € 174,00 (eerste 4 maanden, daarna vaak hoge bijdrage)

3. Wlz en de eigen bijdrage 2022

Wat is box 3 vermogen - Boven het heffingsvrije vermogen*

- ❖ Spaartegoeden en beleggingen
- ❖ Vorderingen
- ❖ Onroerend goed niet zijnde eigen woning

* Het CAK volgt vanaf 2021 niet de verhoging van het heffingsvrije vermogen tot € 50.000 die de Belastingdienst hanteert. Het CAK indexeert jaarlijks de vrijstelling van 2020 (€ 30.846)

3. Wlz en de eigen bijdrage

Eigen woning in de zin van IB*

- ❖ Wordt niet meegenomen bij de bepaling van de eigen bijdrage (valt in Box 1)
- ❖ Zolang een partner in woning woont blijft woning Box 1
- ❖ Wanneer ook de partner vertrekt valt de woning in Box 3, tenzij deze te koop staat (overgangstermijn)
- ❖ Datum adreswijziging bij gemeente is van belang

* Het betreft de WOZ-waarde zoals die bekend is bij de Belastingdienst

3. Wlz en de eigen bijdrage

Wanneer wordt woning meegenomen bij de bepaling van eigen bijdrage? Voorbeeld

- ❖ Stel: opname in 2022, woning wordt te koop gezet
- ❖ Woning lopende jaar + 2 jaar in Box 1 (2022, 2023 en 2024) (tenzij woning eerder wordt verkocht)
- ❖ Vanaf 1 januari 2025: Box 3 vermogen
- ❖ Wlz 'kijkt 2 jaar terug'
- ❖ Waarde woning telt mee voor eigen bijdrage vanaf 2025

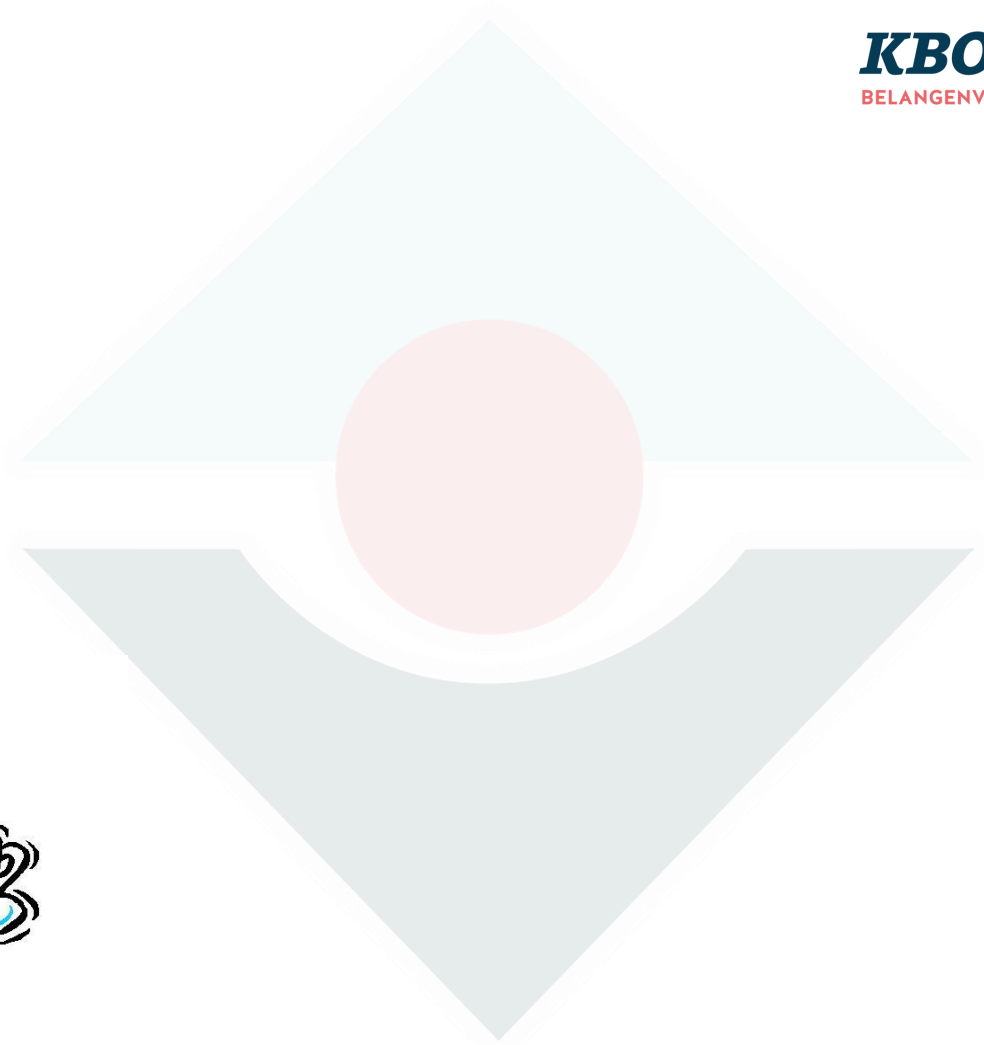
3. Wlz en de eigen bijdrage

Mogelijkheden om eigen bijdrage te verminderen

- ❖ Op papier schenken
 - Met daadwerkelijke jaarlijkse betaling van 6 % rente: dan ook aftrek voor erfbelasting
 - Zonder (daadwerkelijke) rentebetaling: geen aftrek voor erfbelasting
 - Let op: box 3 vermogen bij kind(eren?). Huursubsidie?
- ❖ Clause in testament aanpassen
- ❖ Groene beleggingen
- ❖ Koop dure auto, boot, kunst of sieraden
- ❖ Aflossen eigenwoningschuld
- ❖ Oprichten besloten vennootschap

3. Wlz en de eigen bijdrage

Pauze

Belastingafdracht - percentages

Bedrag	Groep 1 - partner en kinderen	Groep 2 - overigen
< € 130.425	10% (18%)*	30%
> € 130.425	20% (36%)*	40%

* Tussen haakjes: percentages voor kleinkinderen

4. Erf- en schenkbelasting 2022

Vrijstellingen erfbelasting 2022

❖ Partner	€ 680.645
❖ Kind met ziekte of handicap	€ 64.666
❖ (Pleeg-)kind	€ 21.559
❖ Kleinkind	€ 21.559
❖ Ouders	€ 51.053
❖ Overig (zoals een broer of zus)	€ 2.274

Vrijstellingen schenkbelasting 2022

- ❖ Alle kinderen jaarlijks kleine schenking € 5.677
- ❖ Overigen: € 2.274
- ❖ Kind tussen 18 en 40 jaar: eenmalig € 27.231 of € 56.724 (alleen voor studie)

Jaarlijks vrijgestelde bedrag schenken

- ❖ In contanten
- ❖ Middels overboeking via bank
 - Let op: uitsluiten koude kant
 - Omschrijving:
"schenking met privéclausule artikel 1:94 lid 4 BW"
- ❖ Jaarlijks vrijgestelde bedrag kwijtschelden op lening aan kind

Schenking € 106.671, mag aan iedereen

- ❖ Vanaf 1-1-2017
- ❖ € 27.231 vrij besteedbaar
- ❖ Eigen woning
- ❖ Aflossing eigenwoningschuld
- ❖ Verbetering of onderhoud eigen woning
- ❖ Ingewikkelde overgangsregeling
- ❖ Ouders - kind
- ❖ Ook van derden € 106.671 (oom Piet, buurman, opa/oma, kleinkind)
- ❖ Leeftijd 18 - 40 jaar (ontvanger)
- ❖ Mag leeftijd partner lenen
- ❖ Schenken op sterfbed € 106.671

Jubelton wordt afgeschaft per 1-1-2024. Vanaf 1-1-2023 maximaal 27.231 euro. Schenk jubelton dus dit jaar nog als het kan

4. Schenkbelasting 2022

Schenken

- ❖ Met de warme hand is prettiger dan met de koude hand

MAAR

- ❖ Kleed je niet uit voordat je naar bed gaat

Huis op naam kinderen, is dat handig?

- ❖ Zelden voordelig
- ❖ Alleen als er heel veel spaargeld is!

Overlijden algemeen

- ❖ Wie erft?
- ❖ Is er een testament?
 - Wat is dat?
- ❖ Hoe kom ik daar achter?
 - Centraal Testamentenregister (CTR)
- ❖ Iedereen kan na het overlijden gegevens van het testament van de overledene opvragen
- ❖ Zelf kun je tijdens je leven gegevens van je eigen testament opvragen bij het CTR
- ❖ Alleen een belanghebbende heeft recht op inzage van (een deel van) de tekst van het testament

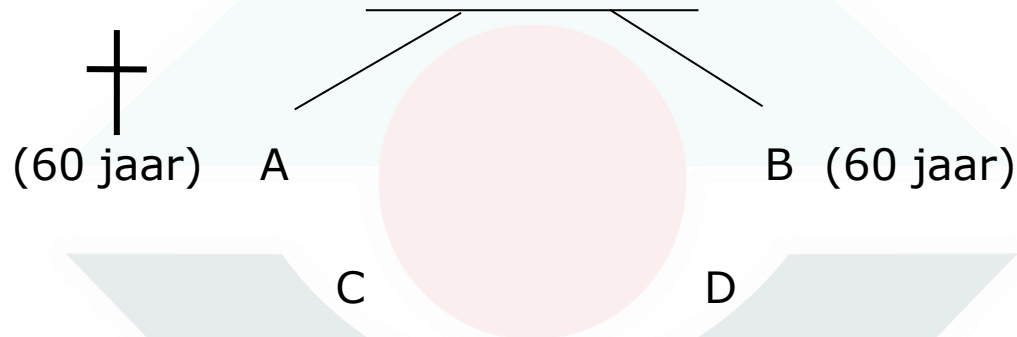
Overlijden zonder kinderen zonder testament

Wie erft op grond van de wet?

- ❖ Echtgeno(o)t(e) of geregistreerd partner
- ❖ Is die er niet, naaste bloed erft:
 - ouders (ieder tenminste $\frac{1}{4}$)
 - broers en zusters (of afstammelingen daarvan)
 - grootouders (of afstammelingen daarvan)
 - overgrootouders (of afstammelingen daarvan)
- ❖ Na 6^e graad: overheid

Voorbeeld wettelijke verdeling (1)

- ❖ Huis met waarde van: € 300.000
- ❖ Geen schulden
- ❖ Geen contanten
- ❖ In gemeenschap van goederen getrouwd

Voorbeeld wettelijke verdeling (2)

- ❖ B houdt: $1/2$ van € 300.000 = € 150.000 en erft $1/3$ van € 150.000 = € 50.000
- ❖ C + D erven ieder $1/3$ van € 150.000 = € 50.000 per persoon
- ❖ Hoeveel erfbelasting verschuldigd?

Voorbeeld wettelijke verdeling (3)

- ❖ Erfdeel is € 50.000
- ❖ Vrijstelling is € 20.000
- ❖ Blijft over: € 30.000
- ❖ Erfbelasting percentage is daarover 10%, dus € 3.000 per kind

Wanneer kunnen kinderen hun deel opeisen?

Staat in de wet:

- ❖ bij overlijden (let op bij hertrouwen!)
- ❖ faillissement
- ❖ schuldsanering

Opnemen in testament:

- ❖ bij hertrouwen zonder huwelijkse voorwaarden
- ❖ in de bijstand
- ❖ bij opname verzorgingshuis

Beperken erfdeel langstlevende (1)

Radartestament

Beperken erfbelasting bij eerste overlijden

Oplossing in het voorgaande voorbeeld:

- ❖ Erfdeel is € 50.000
- ❖ Vrijstelling is € 20.000
- ❖ Blijft over: € 30.000
- ❖ Kind erft € 50.000 maar moet afgeven aan langstlevende € 30.000 (legaat)

Beperken erfdeel langstlevende (2)

Voordeel

- ❖ Flexibel
- ❖ Na eerste overlijden kan in overleg met notaris bepaald worden wat te doen

Benoem in het testament een executeur en afwikkelingsbewindvoerder

- ❖ Laat uw testament regelmatig nakijken
- ❖ Testament moet voldoen aan uw huidige situatie
- ❖ Denk ook aan fiscale voordelen

5. Testament

- ❖ Aanvaarden nalatenschap
- ❖ Bescherming tegen onverwachte schulden
- ❖ Doel: minder snel aansprakelijk voor de schulden van de nalatenschap

6. Per 01-09-2016 nieuwe wetgeving

Hoe aanvaarden nalatenschap?

- ❖ Zuiver aanvaarden
- ❖ Aanvaarden onder voorrecht boedelbeschrijving (beneficiair aanvaarden)
- ❖ Verwerpen
- ❖ Alleen de gedragingen die leiden tot een benadeling van schuldeisers (door goederen uit de nalatenschap te verkopen, te bezwaren of anderszins aan het verhaal van schuldeisers te onttrekken) hebben zuivere aanvaarding tot gevolg
- ❖ Handelingen die verder gaan dan goed beheer

6. Hoe aanvaarden nalatenschap?

Handelingen in het belang van de nalatenschap:

- ❖ Verweer voeren in de procedures
- ❖ Goederen die beperkt houdbaar zijn verkopen
- ❖ Ontruimen kamer in verzorgingshuis (zet wel alle spullen ergens neer; ter beschikking van de schuldeiser)
- ❖ Meenemen sieraden, maar ter beschikking houden van de nalatenschap (veiligstellen)
- ❖ Meenemen fotoalbum valt er niet onder: heeft alleen emotionele waarde

6. Wat mag nog wel?

Uitgangspunt:

- ❖ Bescherming tegen onverwachte schulden
- ❖ Eigenaar kan verzoek indienen bij kantonrechter om vrijstelling van verplichting om onverwachte schulden met privévermogen te voldoen
- ❖ Verzoek moet bij kantonrechter ingediend worden binnen drie maanden na ontdekking van de onverwachte schulden
- ❖ De rechter is streng!

6. Onverwachte schulden nieuw per 1 sep'16

Geacht bekende schuld te zijn

- ❖ Een schuld die de erfgenaam kende of behoorde te kennen
- ❖ Wat blijkt uit administratie erflater:
 - hypotheekschuld
 - debetsaldo bankrekening
 - onbetaalde facturen

Onverwachte schuld

- ❖ Schuld op grond van onrechtmatige daad
 - erflater heeft iemand anders schade berokkend

6. Onverwachte schulden nieuw per 1 sep'16

Vragen